

แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการแต่งคำประพันธ์

นำเสนอเมื่อ : 15 ธ.ค. 2552

วิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๓๒๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ หลักการประพันธ์	ใช้เวลา ๑ ชั่วโมง
--	--	----------------------

สาระสำคัญ

การประพันธ์ เป็นการแต่งเรียบเรียงถ้อยคำให้เป็นเรื่องราว หรือการผูกถ้อยคำให้เป็นบทหรือกรองชนิดโคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน และราย ผู้ประพันธ์ควรรู้จัก

การเล่นคำ เล่นเสียงเพื่อให้เกิดภาพพจน์
ถือว่ามีศิลปะในการแต่งคำประพันธ์ ดังนั้น

จึงต้องเรียนรู้เรื่องกฎเกณฑ์รูปแบบฉันทลักษณ์ของคำประพันธ์ชนิดต่าง ๆ เพื่อเป็นพื้นฐานสำคัญในการฝึกหัดแต่งคำประพันธ์ต่อไป

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๔.๑ ข้อ ๕ แต่งบทหรือกรองประเภทกาพย์ กลอน และโคลง โดยแสดงความคิดเชิงสร้างสรรค์

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

อธิบายหลักการประพันธ์เบื้องต้น บอกลักษณะและชนิด

ประโยชน์

ของคำประพันธ์

จุดประสงค์การเรียนรู้ปลายทาง

อธิบายหลักการประพันธ์เบื้องต้น บอกลักษณะและชนิด
ประโยชน์

ของคำประพันธ์ได้

จุดประสงค์การเรียนรู้หน้าทาง

- อธิบายหลักการประพันธ์เบื้องต้นได้
- บอกลักษณะและชนิดของคำประพันธ์ได้

คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ต้องการเห็น

คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ต้องการเห็น	พฤติกรรมบ่งชี้
๑. ความรับผิดชอบ	๑. ปฏิบัติกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย
๒. ความซื่อสัตย์	๒. ตอบคำถามในบทเรียนด้วยตนเอง ไม่ดูเฉลยก่อนตอบ
๓. ใฝ่รู้และสร้างสรรค์	๓. มีความกระตือรือร้นในการเรียนบทเรียน

สาระการเรียนรู้

- ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับหลักการประพันธ์

๒. ลักษณะของคำประพันธ์ที่ดี

๓. ชนิดของคำประพันธ์

การจัดกระบวนการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูนำเข้าสู่บทเรียนโดยนำเสนอ บทเพลงกล่อมเด็กภาคอีสาน
๑ บทเพลง

ให้นักเรียนฟังช่วยกันคิดว่ามีคำใดที่มีลักษณะคล้องจองกัน
และยกตัวอย่างบนกระดานดำ

จำนวนคำ ๓ คู่

คำคู่ที่ ๑ คำว่า ไส่ (ไร)-ไก่

คำคู่ที่ ๒ คำว่า หา-นา

คำคู่ที่ ๓ คำว่า ม่อน-นอน

๒. ครูสรุปให้นักเรียนเข้าใจตรงกันว่า การนำคำที่คล้องจองกันมา
๓ คู่

เป็นคำที่ไพเราะ มีลักษณะสัมผัสคล้องจองกัน
ซึ่งคำเหล่านี้เราจะพบในบทร้อยกรอง

หรือคำประพันธ์ทุกชนิด

๓. แจกหนังสืออ่านเพิ่มเติม เล่ม ๑ ชุด
แต่งคำประพันธ์สุขสันตพรพรษา

เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคำประพันธ์ ให้นักเรียนศึกษา
จุดประสงค์การเรียนรู้ปลายทาง/นำทาง เพื่อทราบแนวทางในการเรียน

๔. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง
ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคำประพันธ์ จำนวน ๑๐
ข้อในหนังสืออ่านเพิ่มเติม

ขั้นตอนการสอน

๑.

ครูแนะนำ

ให้นักเรียนรับทราบขั้นตอนการเรียนรู้ด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติม

ให้เข้าใจตรงกัน

แล้วให้นักเรียนศึกษาคำแนะนำในการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมสำหรับนัก
เรียนด้วยตนเอง

โดยปฏิบัติตามคำแนะนำอย่างเคร่งครัดเพื่อความสำเร็จในการเรียน

๒. นักเรียนศึกษาเนื้อหาจากหนังสืออ่านเพิ่มเติม เล่ม ๑ ชุด
แต่งคำประพันธ์

สุขสันต์หรรษา เรื่อง เรียนรู้หลักการประพันธ์กันเถอะ

และเนื้อหาสาระเกี่ยวกับหลักการประพันธ์

ชนิดของคำประพันธ์ด้วยตนเอง ตามเนื้อหาที่กำหนดไว้

ขณะนักเรียนศึกษา ครูเดินและสังเกตการศึกษาบทเรียน

สังเกตคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนในเรื่อง

ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ใฝ่รู้และสร้างสรรค์ในการเรียน

พร้อมให้คำแนะนำ

เมื่อนักเรียนมีข้อสงสัยอยากสอบถามเพิ่มเติม

๓. นักเรียนเขียนอธิบายลักษณะของคำประพันธ์ที่ดีเพิ่มเติม
จากการศึกษาเนื้อหา

ในหนังสืออ่านเพิ่มเติม

ขั้นสรุป

๑. นักเรียนเขียนสรุปบอกประโยชน์ของการประพันธ์จากการศึกษาหนังสืออ่าน

เพิ่มเติม ชุด ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคำประพันธ์
เมื่อทำเสร็จแล้วให้ทำแบบฝึก

เสริมทักษะที่ ๑ และ ๒

ให้ตรวจคำตอบจากบัตรเฉลยแบบฝึกเสริมทักษะ บันทึก

คะแนนเปรียบเทียบความก้าวหน้าในการเรียน

๒. ครูสรุปสาระสำคัญเรื่อง หลักการประพันธ์เบื้องต้น
ลักษณะคำประพันธ์ที่ดี

และประโยชน์ของการประพันธ์เพิ่มเติม
สำหรับนักเรียนที่ต้องการทราบเพิ่มเติม

๓.

ครูและนักเรียนร่วมกันตรวจสอบและประเมินผลงานของนักเรียน

สื่อและแหล่งเรียนรู้

๑. แผนภูมิบทเพลงกล่อมเด็กภาคอีสาน จำนวน ๑ บทเพลง จากเพลงกล่อมเด็ก : หนังสือสาระการเรียนรู้พื้นฐานภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

๒. หนังสืออ่านเพิ่มเติม เล่ม ๑
ชุดแต่งคำประพันธ์สุขสันต์ทรรษา

เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคำประพันธ์

การวัดผลประเมินผล

สิ่งที่วัด

๑. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง/จุดประสงค์การเรียนรู้ปลายทาง/นำทาง
๒. คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่ต้องการเน้น

วิธีการวัด

๑. ตรวจสอบทดสอบก่อนเรียน และแบบฝึกเสริมทักษะที่ ๑ และ ๒ จากหนังสืออ่านเพิ่มเติม เล่ม ๑ ชุดแต่งคำประพันธ์สุขสันต์हरรรษา เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคำประพันธ์
๒. ประเมิน คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ต้องการเน้น ในเรื่อง ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ และใฝ่รู้ สร้างสรรค์

เครื่องมือวัด

๑. แบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคำประพันธ์
๒. แบบฝึกเสริมทักษะที่ ๑ และ ๒ จากหนังสืออ่านเพิ่มเติม เล่ม ๑ ชุดแต่งคำประพันธ์สุขสันต์हरรรษา เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคำประพันธ์
๓. แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่ต้องการเน้น

เกณฑ์การวัดผล

๑. นักเรียนได้คะแนนจากแบบฝึกเสริมทักษะที่ ๑ และ ๒ จากหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดที่ ๑ เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคำประพันธ์ ดังนี้

ข้อถูกให้ ๑ คะแนน ข้อผิด ให้ ๐ คะแนน

๒. นักเรียนได้คะแนนคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ต้องการเน้น ดังนี้

ดีมาก ให้ ๙-๑๐ คะแนน

ดี ให้ ๗-๘ คะแนน

พอใช้ ให้ ๕-๖ คะแนน

ปรับปรุง ให้ ๐-๔ คะแนน

เกณฑ์การประเมินผล

๑. นักเรียนได้คะแนนจากการทำแบบทดสอบก่อนเรียน และแบบฝึกเสริมทักษะ

ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐

๒. นักเรียนได้คะแนนจากการประเมินคุณธรรม จริยธรรม

ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐

ความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง.....

บันทึกผลการสอน

ผลการสอน

ปัญหา/อุปสรรค

.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ .....ครูผู้สอน

(.....)

วันที่ .....เดือน.....พ.ศ. ....

<span style="FONT-